

EERSTE BEVINDINGEN / EINDE VELDWERK

Onderzoeksmeldingsnummer:	4009908100
Datum afronding:	16-05-2014
Datum eindrapport (verwacht):	16-05-2016
Datum indiening eerste bevinding:	11-05-2021
Toelichting:	

Complexen (1)									
#1	<table border="1"><tr><td>Complextype:</td><td>bewoning (inclusief verdediging)</td></tr><tr><td>Datering begin:</td><td>Late Middeleeuwen</td></tr><tr><td>Datering eind:</td><td>Nieuwe Tijd Vroeg</td></tr><tr><td>Toelichting:</td><td><p>Ter hoogte van de Tolsteegbrug stuitte medewerkers van de firma Van den Heuvel op 15 mei op muurwerk, waarna de afdeling Erfgoed werd gewaarschuwd. Al snel werd duidelijk dat het om resten van de voormalige Tolsteegpoort moest gaan. Op 16 mei werd een archeologische waarneming gedaan en zijn de resten van de door Willem van Noort ontworpen zestiende-eeuwse Tolsteegpoort gedocumenteerd.</p><p>De Tolsteegpoort was n van de vier middeleeuwse toegangen tot de stad, samen met de Catharijnepoort, Weerdpoot en Wittevrouwenpoort. Oorspronkelijk was het een dubbele poort met twee bruggen en maakte onderdeel uit van de middeleeuwse stadsverdediging. In de zestiende eeuw werden in het kader van de vernieuwing van de stadsverdediging die door Willem van Noort ter hand was genomen, de middeleeuwse Tolsteegpoort en bijbehorende bruggen gesloopt en vervangen door een muur met daarachter een wal. In het midden van de muur werd een nieuwe poort geplaatst met een natuurstenen gevel. Daarnaast was er een waterpoort die bestond uit een lange tunnel waarover de wal doorliep.</p><p>De zestiende-eeuwse Tolsteegpoort vormde samen met de zuidelijke stadsmuur en de drie bastions (Zonnenburg aan de oostzijde, Manenburg in het midden en Sterrenburg aan de westzijde) een defensieve eenheid. De Tolsteegpoort bevond zich precies halverwege de bastions Sterrenburg en Manenburg. Deze bastions waren zo gesitueerd dat ze de Tolsteegpoort, een van de belangrijkste poorten van Utrecht, optimaal konden verdedigen.</p><p>De stadsmuren en poorten werden gesloopt in de eerste helft van de negentiende eeuw, zo ook de Tolsteegpoort. De resten van de Tolsteegpoort zijn al een paar keer bij graafwerk tevoorschijn</p></td></tr></table>	Complextype:	bewoning (inclusief verdediging)	Datering begin:	Late Middeleeuwen	Datering eind:	Nieuwe Tijd Vroeg	Toelichting:	<p>Ter hoogte van de Tolsteegbrug stuitte medewerkers van de firma Van den Heuvel op 15 mei op muurwerk, waarna de afdeling Erfgoed werd gewaarschuwd. Al snel werd duidelijk dat het om resten van de voormalige Tolsteegpoort moest gaan. Op 16 mei werd een archeologische waarneming gedaan en zijn de resten van de door Willem van Noort ontworpen zestiende-eeuwse Tolsteegpoort gedocumenteerd.</p> <p>De Tolsteegpoort was n van de vier middeleeuwse toegangen tot de stad, samen met de Catharijnepoort, Weerdpoot en Wittevrouwenpoort. Oorspronkelijk was het een dubbele poort met twee bruggen en maakte onderdeel uit van de middeleeuwse stadsverdediging. In de zestiende eeuw werden in het kader van de vernieuwing van de stadsverdediging die door Willem van Noort ter hand was genomen, de middeleeuwse Tolsteegpoort en bijbehorende bruggen gesloopt en vervangen door een muur met daarachter een wal. In het midden van de muur werd een nieuwe poort geplaatst met een natuurstenen gevel. Daarnaast was er een waterpoort die bestond uit een lange tunnel waarover de wal doorliep.</p> <p>De zestiende-eeuwse Tolsteegpoort vormde samen met de zuidelijke stadsmuur en de drie bastions (Zonnenburg aan de oostzijde, Manenburg in het midden en Sterrenburg aan de westzijde) een defensieve eenheid. De Tolsteegpoort bevond zich precies halverwege de bastions Sterrenburg en Manenburg. Deze bastions waren zo gesitueerd dat ze de Tolsteegpoort, een van de belangrijkste poorten van Utrecht, optimaal konden verdedigen.</p> <p>De stadsmuren en poorten werden gesloopt in de eerste helft van de negentiende eeuw, zo ook de Tolsteegpoort. De resten van de Tolsteegpoort zijn al een paar keer bij graafwerk tevoorschijn</p>
Complextype:	bewoning (inclusief verdediging)								
Datering begin:	Late Middeleeuwen								
Datering eind:	Nieuwe Tijd Vroeg								
Toelichting:	<p>Ter hoogte van de Tolsteegbrug stuitte medewerkers van de firma Van den Heuvel op 15 mei op muurwerk, waarna de afdeling Erfgoed werd gewaarschuwd. Al snel werd duidelijk dat het om resten van de voormalige Tolsteegpoort moest gaan. Op 16 mei werd een archeologische waarneming gedaan en zijn de resten van de door Willem van Noort ontworpen zestiende-eeuwse Tolsteegpoort gedocumenteerd.</p> <p>De Tolsteegpoort was n van de vier middeleeuwse toegangen tot de stad, samen met de Catharijnepoort, Weerdpoot en Wittevrouwenpoort. Oorspronkelijk was het een dubbele poort met twee bruggen en maakte onderdeel uit van de middeleeuwse stadsverdediging. In de zestiende eeuw werden in het kader van de vernieuwing van de stadsverdediging die door Willem van Noort ter hand was genomen, de middeleeuwse Tolsteegpoort en bijbehorende bruggen gesloopt en vervangen door een muur met daarachter een wal. In het midden van de muur werd een nieuwe poort geplaatst met een natuurstenen gevel. Daarnaast was er een waterpoort die bestond uit een lange tunnel waarover de wal doorliep.</p> <p>De zestiende-eeuwse Tolsteegpoort vormde samen met de zuidelijke stadsmuur en de drie bastions (Zonnenburg aan de oostzijde, Manenburg in het midden en Sterrenburg aan de westzijde) een defensieve eenheid. De Tolsteegpoort bevond zich precies halverwege de bastions Sterrenburg en Manenburg. Deze bastions waren zo gesitueerd dat ze de Tolsteegpoort, een van de belangrijkste poorten van Utrecht, optimaal konden verdedigen.</p> <p>De stadsmuren en poorten werden gesloopt in de eerste helft van de negentiende eeuw, zo ook de Tolsteegpoort. De resten van de Tolsteegpoort zijn al een paar keer bij graafwerk tevoorschijn</p>								

	<p>gekomen. In 1925 werd voorafgaand aan de aanleg van de nieuwe Tolsteegbrug resten van zowel de zestiende-eeuwse als de middeleeuwse Tolsteegpoort opgegraven. In 1985 en 1998 zijn waarnemingen gedaan van de middeleeuwse poort. In 1958 en 2003 werden delen van de zestiende-eeuwse muur gedocumenteerd. Bij de archeologische waarneming in mei 2014 zijn resten van de zestiende-eeuwse poort aangetroffen en een restant van een muur, die bij eerdere werkzaamheden ook al was vastgelegd. Deze muur wordt voorlopig als keermuur van de zestiende-eeuwse wal genterpreteerd, hoewel niet valt uit te sluiten dat het om een deel van de fundering van de zestiende-eeuwse poort gaat.</p> <p>Het totaal aan informatie dat in de loop der jaren met de archeologische waarnemingen en de historische documentatie is verzameld, levert een goed beeld op van de uitleg en de min of meer exacte locatie van de middeleeuwse en postmiddeleeuwse Tolsteegpoorten en de daar gelegen stadsmuren en wal.</p>
Documenten:	Geen documenten toegevoegd.

Uitleg

De eerste bevindingen moeten binnen 10 werkdagen nadat het onderzoek heeft plaats gevonden (nadat het veldwerk is afgerond) zijn ingediend. Dit document dient als bewijs dat dit is gebeurd. De datum van de eerste bevinding is de datum waarop de eerste bevindingen zijn ingediend.